

ODNAWIAĆ SIĘ (29) *vb impf*

odnawiać się (28), **odnowiać się** (1); odnawiać się : odnowiać się *Calep* (1:1).

się (18), się (11).

o oraz drugie a jasne; w odnowiać się drugie o *prawdopodobnie jasne* (tak w odnowić). ◇ W *inf* pierwsze a *pochylone*; w pozostałych formach -nã- (19), -na- (1) *BibRadz*.

inf odnãwiać się (7). ◇ *praes 1 sg* odnãwiam się (3). ◇ *3 sg* odnãwia się (11). ◇ *3 pl* odnãwiają się (3). ◇ *praet 3 sg n* odnãwiało się (2). ◇ *fut 3 sg f* będzie się odnãwiała (1). ◇ *con 3 sg n* by się odnãwiało (1). ◇ *part praes act* odnãwiając się (1).

Składnia dopełnienia sprawcy: odnawiać się od kogo (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde brak.

1. *Zaczynać się od nowa, powracać; recrudescere Mącz, Cn; recentari Calep, Cn; incrudescere, integrascere, renasci Mącz; reglescere Cn* (12) : yle kroc [Maryja] poglydała na zyuoth fwoy tyle kroc odnauyalo fyã uefele fercza yey *PatKaz II* 85; *Recrudesco, Odnawiam się/ z nowu się zaś yątrzę. Mącz* 69c, 69c [2 r.], 242a; *Calep* 898a.

odnawiać się czym (1): á tą pobudką nową ftára łáfká W. M. moich M. Pánów będzie się odnawiała *SarnStat* 863.

W połączeniu z określeniem stałego powtarzania się (2): Widziłz też iż się Miefiąc vftáwicznie odmieniać á odnawiać musi. *RejZwierc* 171v; iżby pámiaćká tych to ran nigdy z fercá mego wnętrzości nie wypłynęła: ále ráczey y żáłowanie męki twoiey/ we mnie się ná káždy dzień odnawiało *LatHar* 299; [pospolicie w siedm lat [powietrze tj. zaraza] się odnawia. *RadzPodróż* 147].

W przeciwstawieniu: »goić się ... odnawiać się« (1): Ktorych [Greków] odłzczepieństwo długo trwáło/ częłto się goiło/ záwždy się odnawiało *SkarJedn* 154.

W charakterystycznych połączeniach: odnawia się łaska, miesiąc, nieszczęście, odszczepieństwo, wesele, żalowanie.

Zwrot: »zaś się odnawiać« (1): hoc malum integrascit, Zás się odnawia *Mącz* 171d.

Przen (1) :

Zwrot: »znowu się odnawiać« (1): Oto cie porucza gofpodarzom/ fzáfárzom/ á fprawcom kościoła fwoiego fwięć^{go} [...]. Nie iżby cie oni vleczyc mieli [!]/ iedno iżby się z nowu nie dáli odnãwiać ránom onym twoim/ iuż opátrzoným od niego [Boga] *RejPos* 211.

2. *Rodzić się na nowo, odradzać się; renovari PolAnt, Vulg; iterum crescere, resurgere Mącz* (13) : Thámże w tych kráinách ptak Fenix co się we trzy ftá lat odnawia *BielKron* 462v; *Mącz* 435c.

Przen: Odradzać się duchowo przez wiarę (10) :

odnawiać się ku czemu (1): gdyfcie zwlekli onego ftárego człowieká z vczynkow iego/ á obleklićcie onego nowego/ który się odnawia ku vznánium/ podług wyobráżenia thego/ który go ftworzył. *RejPosWstaw* [110²].

odnawiać się w czym (3): zewłoczmy z siebie ftárego ládámá który się plúie błędną żądzą: oblekaymy ná się nowego/ odnawiając się wduchu/ wfprawiedliwości *SkarŻyw* 264; *WujNT Col* 3/10; teraz [Bóg] dał nam w Duchu niewidome przez chrzełt fwoy odrodzenie/ w którym się wżytká náturná náłzá odnawia *SkarKaz* 488b.

odnawiać się w kim (1): A też ona iłkrá oney niełmiertelności Adámowey zówždy fie w nas odnawiać muśi *RejAp* 5v.

W połączeniu z określeniem trwania, stałego powtarzania się (6): *BibRadz* 2.*Cor* 4/16; *RejAp* 5v; choć też náłz zwierzchni człowiek zepłowan bywa/ przedsię wewnętrzny człowiek odnawiaię [!] ná káždy dzień. *GrzegŚm* 33; A tym obyczáiem ludzie sftawfzy fie przyiaćielmi Bożymi/ odnawiaią fie dzień podle dnia *WujJud* 101; *BudNT* 2.*Cor* 4/16; *WujNT* 2.*Cor* 4/16.

W przeciwstawieniach: »zepsowan bywać (*a. psować się*) (3), kazić się ... odnawiać się« (4): *BibRadz* 2.*Cor* 4/16; *GrzegŚm* 33; *BudNT* 2.*Cor* 4/16; ále chocia fię náłz zewnętrzny człowiek płuie: iednák fię wewnętrzny odnawia dzień ode dnia. *WujNT* 2.*Cor* 4/16 [*zawsze przekład tego samego tekstu*].

a. O roślinach: *zazieleniać się i puszczać nowe pędy (1)* : NA wiofnę fie wżytki rzeczy odnawiaią/ bo od gorączofci á wilkofci czału: ziemia fie otwarza.. A rozmagitych barw zioł y drzewa kwiecia rodzi. *FalZioł* V 53v.

3. O zwierzętach: *linieć (1)* : [*raki*] odnawiaią fie iako wężowie *FalZioł* IV 31a.

4. W funkcji strony biernej: *Być wymienianym ze starego na nowe [od kogo] (1)* : A ono [*krzyżmo*] wKátolickim Kościele/ co rok fię odnawia od Biłkupá dla potrzeb Chrześciáńfkich. *SkarJedn* 348.

*** *Bez wystarczającego kontekstu (2)* : *Intergrasco*, *Odnawiam* fie. *Mącz* 171d; *Calep* 547b.

Synonimy: 2. *odmładzać się, odradzać się.*

Formacje współrdzenne cf OBNOWIĆ.

Cf **ODNAWIAJĄCY**